

ОБҐРУНТУВАННЯ РОЛІ ВНУТРІШНЬОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ ЩОДО ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

В ринкових умовах господарювання, для забезпечення результативного управлінського впливу на процеси відтворення, внутрішня управлінська звітність стає найбільш надійним і інформативним джерелом, що реалізується через функції та завдання звітності.

Порядок та принципи розробки форм внутрішньої звітності, як одного з основних об'єктів управлінського обліку має важливе значення.

У системі управління підприємством управлінська звітність є одним із важливих елементів зворотного зв'язку в системі внутрішнього управління і в цілому є результатом функціонування системи управлінського обліку.

Внутрішня управлінська звітність є кінцевим етапом облікового процесу й відображає комплекс даних про діяльність підприємства в цілому та його структурних підрозділів.

Облікова інформація та показники, що відображується у внутрішній звітності вирішують основну задачу - як найповніше відповідати на поставленні системою управління питання.

Сформована внутрішня управлінська звітність підприємства є основним джерелом інформації для прийняття ефективних управлінських рішень менеджерами підприємства на різних рівнях.

За твердженням науковців, управлінська звітність за своєю сутністю є не лише джерелом інформації, але й засобом формалізації вимог внутрішніх користувачів до облікової інформації [1].

Якість внутрішньої управлінської звітності визначається відповідно до потреб та вимог користувачів на основі низки критеріїв, кожен з яких виділяє окремий її аспект. Практична цінність управлінської звітності реалізується через критерій корисності, придатності інформації для прийняття ефективних рішень.

Внутрішня управлінська звітність відіграє важливу роль в будь-якій підсистемі управління підприємством. Вона є більш гнучкою до мінливих інформаційних запитів менеджера та може швидко адаптуватись до нових принципів прийняття ефективних управлінських рішень.

Складання управлінської звітності - це внутрішня справа кожного підприємства. Виходячи з цього, по відношенню до управлінської звітності не можуть бути встановлені загальні правила формування та представлення, застосовані єдині звітні форми.

Впровадження внутрішньої звітності повинно містити в собі два процеси: організація формування внутрішньої звітності та методика формування такої звітності. Кожен із зазначених етапів має свої особливості, які обумовлені впливом відповідних факторів та повинні бути закріплені у внутрішніх нормативних документах [2].

На відміну від форм фінансової звітності, зміст кожного внутрішнього звіту формується з урахуванням конкретного виду економічної діяльності підприємства та можливості отримання тієї чи іншої інформації.

Система внутрішньої звітності, при правильній її побудові, та врахуванні особливостей діяльності конкретного підприємства, дозволяє отримати відповідь на всі питання управлінців.

Найбільшої увагу серед факторів, що впливають на ефективність діяльності та конкурентоспроможність підприємства, заслуговують витрати, як головний об'єкт управлінського обліку.

Для деталізації інформації про витрати складають звітність за підрозділами, а на її основі - зведену внутрішню звітність підприємства.

Форми внутрішніх звітів будуються таким чином, щоб вони містили в собі мінімальний обсяг інформації: накопичені відомості по структурних підрозділах, видах або групах продукції, статтях витрат; короткі відомості про діяльність підрозділу на конкретну дату; звіти, де подано результати діяльності підприємства загалом та його структурних підрозділів за певний період.

При формуванні внутрішньої звітності враховується ієрархічність побудови системи обліку витрат за центрами відповідальності, а саме: чим нижчий рівень, тим детальнішими мають бути показники діяльності структурного підрозділу, і навпаки, чим вищий рівень, тим інформація, що представлена у звітах за цими показниками, стає більш узагальненою.

Використання вдало розроблених форм внутрішньої управлінської звітності сприяє забезпеченню одержання оперативної та якісної інформації щодо витрат, та посилює контрольну функцію обліку і його аналітичність.

Внутрішня управлінська звітність дозволяє відображати відхилення від очікуваних або бажаних результатів по всіх статтях витрат, що дає змогу здійснювати управління за відхиленнями.

Удосконалення форм внутрішньої управлінської звітності здійснюється із розвитком управлінського обліку.

Подальші теоретичні дослідження мають бути спрямовані на обґрунтування та розробку методології, а також організацію єдиного інформаційного простору підготовки та надання управлінської внутрішньої звітності користувачам на основі сучасних інформаційних технологій.

Результатом упровадження автоматизованої системи управлінського обліку та внутрішньої звітності має стати ефективне оперативне управління ресурсами підприємства, скорочення нераціональних витрат та досягнення зростання показників прибутковості.

Список використаної літератури:

1. Король С.Я. *Управлінська звітність: сутність і алгоритм формування* / С.Я. Король // *Бізнес Інформ.* – 2014. – № 7. – С. 325–33.
2. Вигівська І.М., Чухліб О.А. *Облікове забезпечення управління виробничими витратами газодобувних підприємств в умовах бюджетування* / І.М. Вигівська, О.А. Чухліб // *Вісник ЖДТУ.* -2011. - №3(57). - С.33-35.